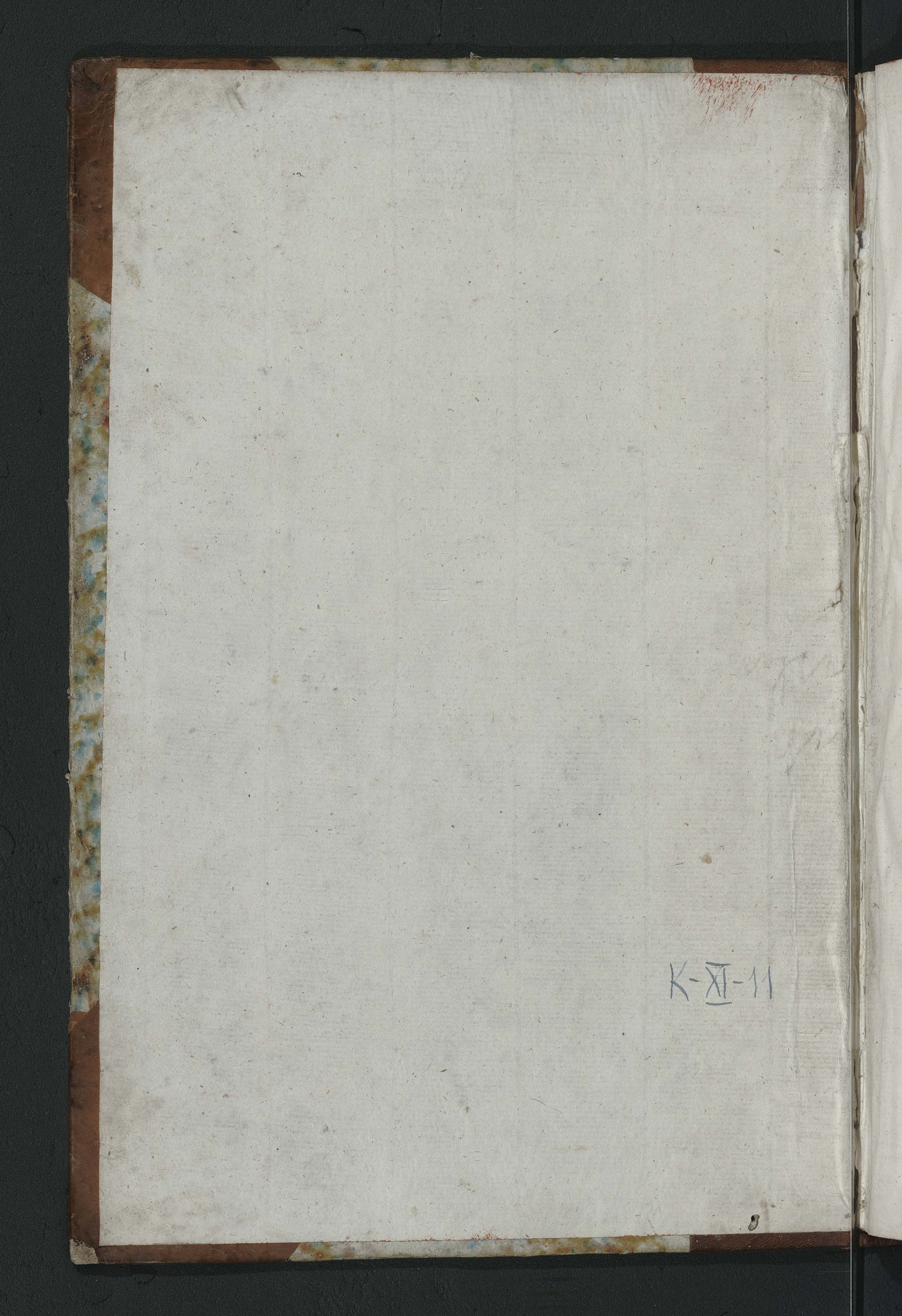
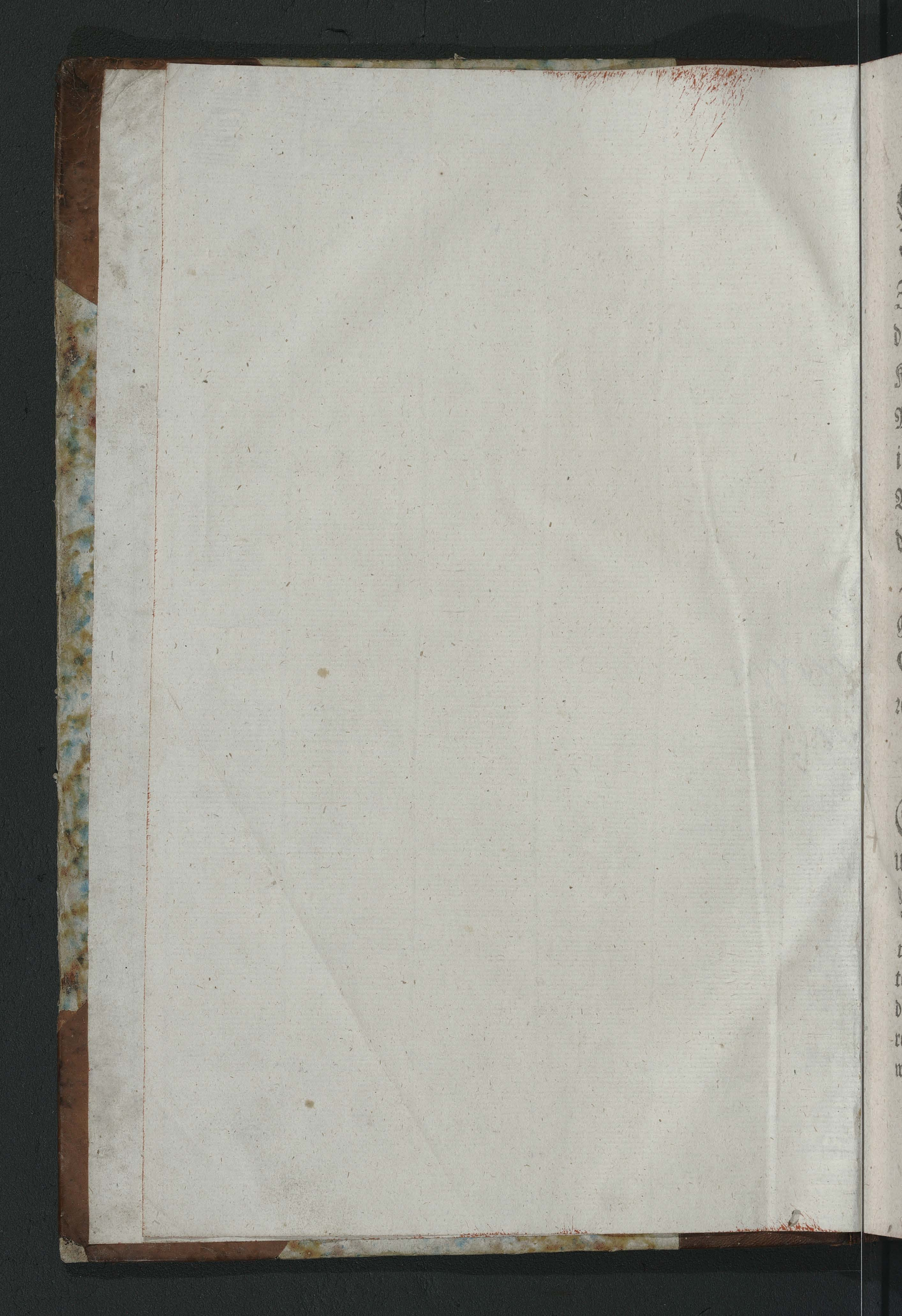

Verordnung

der kaiserl. königl. bevollmächtigten westgalizischen Hofkommission.

Die Aufstellung eines Münzprobier- und Pagamenteinlösungsamts zu Krakau wird bekannt gemacht, und wegen Einkauf des Goldes und Silbers, so wie wegen dessen Einschmelzung die ordnungsmässige Einleitung getroffen.

In der heilsamen Absicht, die Provinz Westgalizien aller jener Einrichtungen theilhaft zu machen, die in den übrigen k. k. Erbländern zum Wohl und Gedeihen der Landesinnsassen bereits bestehen, haben Se. kais. kön. Majestät allergnädigst geruhet, ein Münzprobier- und Pagamenteinlösungsamt in der Hauptstadt Krakau aufzustellen, dessen vorzügliche Bestimmung dahin gehet, auf

Rozporządzenie

C. K. PEŁNOMOCNEY ZADWORNEY KOMISSYI GALLICYI ZACHODNIEY.

Ustanowienie Urzędu Menniczno-Probiernego y Pagament wymieniania w Krakowie podaie się do Wiadomości, czyni się oraz porządny Podział względem Zakupowania Złota y Srebra równie y Szmelcowania onego.

W Celu zbawiennym uczynienia Prowincyą Galicyi Zachodniey Uczęstniczką wszelkich owych Urządzeń, które ku Dobru y Pomyslności Mieszkańców Krajowych w innych Ces. Krol. dziedzicznych Państwach iuż exystuią, raczyła J. C. K. Apostol. Mość nayłaskawiey dozwolić, ażeby w Mieście Stołecznym Krakowie Menniczno - Probierny y Paga-

das Münzwesen überhaupt zu wachen, dann alles Gold und Silber, welches von den Partheyen zum Einlösen dahin überbracht wird, ohne Anstand anzunehmen, und für die feine Mark Gold 354 fl. rhein., für die feine Mark Silber aber 23 fl. rhein. 30 kr. zu zahlen.

Damit aber jene Vortheile, die diese Anstalt zum Zwecke hat, für das Publikum desto gewisser erreichet, und die Mittel und Weege, wodurch die Verhelung und Einschmelzung gestohlener Gold- und Silbergeräthe bisher erleichtert, somit die Sicherheit des Eigenthums nicht wenig gefährdet wurde, in Hinkunft nach Möglichkeit erschweret werden, findet man für nöthig, Folgendes zur genauesten Nachachtung hiemit anzuordnen.

1tens: Soll die Einlösung, oder der Einkauf des Goldes, und des göldischen, weissen,

ment wymieniania Urząd ustanowiony był, którego przeznaczeniem naycelniey szym iest, na Rzecz Menniczną ogólnie czuwać, tudzież tak Złoto y Srebro które Strony do wymienienia czyli odkupienia tamże przyniosą, bez Wątpliwości przyiąć, y za Grzywnę przednią Złota 354 Zł. Ryń., za Grzywnę zaś przednią Srebra Zł. Ryń. 23. Kr. 30. wypłacić.

Wszelako, ażeby z owych Pożytków, które Urządzenie to za Cel ma, Publiczność tym pewniey korzystała, Sposoby zaś y drogi, przez które Ukrycie y przetopienie ukradzionych złotych y srebrnych Sprzętów dotąd ułatwione, a z tąd Bespieczeństwo Maiątku nie mało szkodowało, na przyszłość według Możności uciążone były, poczytuie się za rzecz potrzebną, to Co tu niżey następuie, ku nayściśleyszemu Zachowaniu rozporządzić.

1mo Wymienianie czyli Odkupowanie Złota y francżylbru, złotego, białego, w

Bruch-

Bruch = Faden = und Pagamentsilbers von nun an Niemanden, als dem aufgestellten Pagamenteinlösungsamt, den mit Münzpässen versehenen Münzlieferanten, und den befugten Gold = und Silberarbeitern gestattet seyn; wenn daher ein unbefugter Gold- und Silbererkäufer irgendwo betreten werden sollte, ist selber sogleich der Ortsobrigkeit, von dieser aber dem vorgesetzten Kreisamte zur Abstellung dieses Unfuges, und Bestrafung des Kontravenienten anzuzeigen.

Kawałkach połamanych, w Nitkach, tudzież *P*agament Srebra nie ma bydź odtąd Nikomu dozwolone, iak tylko ustanowionemu na to *P*agament - wymieniania Urzędowi, Liwerantom Mennicznym Paszportami Mennicznemi opatrzonym y Prawo na to maiącym Złotnikom; gdyby zatym kupuiący złoto lub Srebro nie maiący *P*rawa na to gdziekolwiek bądź dostrzeżony był, ma bydź natychmiast Zwierzchności Mieyscowey od tey zaś przełożonemu Urzędowi Cyrkularnemu Końcem oddalenia tey Swawoli y Ukarania Prawu nieposłusznego, wykazany.

2tens: Wird sowohl den christlichen, als jüdischen befugten Goldschmieden, Gold- und Silberarbeitern, Gold- und Silberschneidern, dann den Juwelieren auf das schärfeste untersaget, von unbekannten Leuten goldene oder silberne Effekten, oder was immer für Präziosen zu kaufen, ohne solches in der Hauptstadt Krakau der k. k. Polizeydirekzion, und in den Landstädten der Ortsobrigkeit vorläufig gemeldet zu haben, widrigenfalls ein ohne diese vor-

2do Zakazuie się iak naysurowiey tak złotnikom Chrześcianom y Żydom, iako też y Iubilerom, by od Osób nieznajomych ani złotych lub Srebrnych Effektów, ani iakichkolwiek bądź innych kosztownych rzeczy niekupowali, nieuwiadomiwszy wprzód o tym w Mieście Stołecznym Krakowie C. K. Dyrekcyą *P*olicyi, w Miastach zaś *P*rowincyonalnych Zwierzchność Mieyscową, inaczey albowiem Dobro

läufige Meldung erkauftes Gut, wenn solches nach der Hand für gestohlen erkannt würde, nicht nur konfiszirt, oder Falls solches nicht mehr vorhanden wäre, dessen Werth von dem Käufer eingebracht, sondern derselbe auch noch insbesondere bestrafet werden soll.

takowe bez poprzedniczego zameldowania kupione, gdyby pozniey za ukradzione poznane było, nietylko skonfiskowne, y gdyby się takowe iuż y niewynalazło, Wartość onego od tego który ie kupił nietylko wybrana, ale nadto ieszcze tenże osóbno ukaranym bydź ma.

3tens: Da ferner das Befugniß, die edlen Metalle zu schmelzen, abzutreiben, und zu scheiden dem Münzprobier- und Pagamenteinlösungsamt ganz allein zustehet, auch den befugten Gold- und Silberarbeitern, jedoch lediglich zum Betrieb ihrer Profession, keinerdings aber zu einem anderen Gebrauch eingeräumt bleibet; so sollen alle jene, die ohne Befugniß Gold und Silber schmelzen, abtreiben, und scheiden, im Betretungsfalle ihrer Werkzeuge, und des bei ihnen vorgefundenen Materials verlustiget seyn.

3tio Ponieważ także *Prawo* Szmelcowania czyli przetapiania przednich Metalów, onych odpędzania y oddzielania szczególnie tylko Menniczno - *Probier*nemu y Pagament - wymieniania Urzędowi służy, złotnikom także *Prawo* na to maiącym iedynie do Sprawowania Profeſsyi ich, żadnym zaś sposobem do innnego Użycia dozwolone nie ieſt; maią przeto wszyscy owi, którzyby bez Pozwolenia złoto lub Srebro przetapiali, te odpędzali y one odłączali za Doyściem tey Nieprzyzwoitości utracić nie tylko swe rzemieślnicze *Narzę*dzia ale oraz y znalezione u nich Materyały.

4tens: Vorzüglich aber wird das Einschmelzen der k. k., so

4to Zakazuie się wszystkim bez róznicy zatym y

wie

wie auch der in Westgalizien zu kursiren erlaubten, oder auf eine beschränkte Zeit geduldeten fremden Gold- und Silbermünzen, ausser dem k. k. Einlösungsamte, jedermann ohne Unterschied, mithin auch den Gold- und Silberarbeitern verboten.

5tens: Soll jeder, der ein geschmolzenes Gold oder Silber zur Einlösung bringt, und selbes für ausländisch angiebt, gehalten seyn, sich mit einem Zeugniß der Eintrittszollstazion, daß er das geschmolzene Gut vom Auslande wirklich eingeführt habe, zu legitimiren.

Auf die Beobachtung dieser für die Sicherheit des Eigenthums höchst nöthigen Anordnung haben sämmtliche Obrigkeiten genau zu halten, und die allenfälligen Uibertreter dem vorgesetzten Kreisamte zur Bestrafung unnachsichtlich anzuzeigen. Krakau den 18. May 1797.

złotnikom; prócz C. K. wymieniania Urzędu, mianowicie przetapianie C. Kkich iako tez w Galicyi Zachodniey do Kursu dozwolonych lub na Czas ograniczony cierpianych cudzych złotych y srebrnych Monet.

5to Powinnością będzie każdego, ktokolwiek topione Złoto lub Srebro do odkupienia przynosi y takowe za zagraniczne udaie, ażeby się Zaświadczeniem Stacyi pograniczno-celney wylegitymował, iż Dobro przetopione w Istocie samey z Zagranicy do Kraju wprowadził.

O ściste Zachowanie tegożku Zabespieczeniu Majątku zmierzaiącego nader potrzebnego Urządzenia maią Zwierzchności Mieyscowe w ogulności iak nawiększey Staranności dołożyć, y o Przestępcach takowych przełożonemu Urzędowi Cyrkularnemu dla niemylnego Ukarania onych donosić. w Krakowie dnia 18. Maja 1797.

Johann Wenzel Freyherr von Margelik,
Sr. römisch kais. königl. apostolischen Majestät bevollmächtigter Hofkommissarius.

Anton Baum von Appelshofen.

